

РЕШЕНИЕ

№ 7604

гр. София, 25.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 81 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: СВЕТЛАНА ХР. ПЕТКОВА

при участието на секретаря ПАОЛА ЦВ. РАЧОВСКА
като разглежда докладваното от СВЕТЛАНА ХР. ПЕТКОВА Гражданско дело
№ 20231110109707 по описа за 2023 година

Предявени са от ищеца „ДеламоД България“ ООД срещу ответника „Стад Спед“ ЕООД обективно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 372 ТЗ, вр. чл. 79 ЗЗД, вр. чл.1, т.1 от Конвенция за Договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/ за заплащане на парична сума в размер на 6342,70 лева, представляваща възнаграждение по договор за автомобилен превоз на товари, за която сума са издадени фактура № 1000191178/03.10.2022г. и фактура № *****/26.10.2022г., както и иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на лихва за забава върху главницата в размер на 575,54 лева за периода от 03.11.2022г. до 22.02.2023г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от предявяване на иска – 23.02.2023г. до окончателното плащане.

Ищецът „ДеламоД България“ ООД твърди, че по сключени с ответника „Стад Спед“ ЕООД заявки-договор за автомобилен превоз на товари, за периода от 02.11.2022г. до 25.11.2022г. е извършил два превоза на стоки, за които е издал фактура № 1000191178/03.10.2022г. и фактура № *****/26.10.2022г., а ответникът не е заплатил уговореното възнаграждение. Предвид просрочието в заплащане на възнаграждението по процесните фактури, претендира и присъждане на обезщетение за забава, считано от падежа на всяка фактура до датата на подаване на исковата молба. Моли за присъждане на разноски.

Ответникът „Стад Спед“ ЕООД в срока по чл. 131 ГПК не е депозирал отговор на исковата молба. В становище с вх. № 316092/07.11.2023г. твърди, че претенцията на ищеца за сума в размер на 480 лева по фактура № 1000191178/03.10.2022г. е неоснователна, тъй като задължението е погасено, във връзка с което прилага платежно

нареждане от 28.03.2023г. Оспорва дължимостта и на сумата в размер на 5862,70 лева по фактура № *****/26.10.2022г. Излага съображения, че действително е възложил на ищеца извършването на международен автомобилен превоз на товар от „Стомана Индъстри“ АД до Thyssenkrupp Shulte GMBH EROPAAL. LEE, Германия, съгласно Заявка – договор 35735/04.10.2022г., в която са посочени условията за плащане – 45 дни след получаване на заверено, чисто ЧМР – 2 броя в оригинал, със задължителни печати на товарен и разтоварен адрес, печат на превозвача и фактура за транспорт в оригинал, спедиционна и кантарна бележки, които следва да бъдат надлежно заверени. Поддържа, че получателят на стоката е вписал в международната товарителница наличие на щети по стоката и е отказал да я приеме, съответно във връзка с предявена от изпращача рекламация към „Стад Спед“ ЕООД, ищецът е бил уведомен, че следва да отговаря за платената сума по нея. В тази насока изпратил на ищеца изявление за извънсъдебно прихващане на дължимата сума по фактура № *****/26.10.2022г. в размер на 5 862,70 лева със заплатената в полза на „Стомана Индъстри“ АД рекламация в размер на 2161,19 лева, Ответникът излага, че е заплатил уговореното навло по заявката – договор, след приспадане на предявената рекламация, а именно сумата от 3701,51 лева, за което представя преводно нареждане от 28.03.2023г. Моли за отхвърляне на исковете като неонователни и недоказани.

Съдът, след като взе предвид доводите на страните и като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема от фактическа и правна страна следното:

По отношение на иска с правно основание чл. 372 ТЗ, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 1 от Конвенция за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR) .

Предявени са обективно кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 372 вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 1 от Конвенция за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR) и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за осъждането на „Стад Спед“ ЕООД да заплати в полза на „Деламод България“ ООД следните суми: 1/. Сумата 480 лева, представляваща незаплатено навло по договор за автомобилен превоз по релация от „Рехау“ ЕООД, България, Казичене, „Околовръстен път“ № 438 до „Съни Дел“ ООД, гр. Шумен, ул. „Индустриална“, съгласно заявка - договор № 22817 от 30.09.2022г. и издадена фактура № 1000191178/03.10.2022г., ведно със законна лихва върху горепосочената сума, считано от 23.02.2023г. до окончателното изплащане, както и сумата 53,76 лева, представляваща лихва за забава върху главницата за периода 03.11.2022г. до 22.02.2023г.; 2/. Сумата 5 862,70 лева, представляваща незаплатено навло по договор за международен автомобилен превоз по релация от Стомана Индъстри“ АД, Перник, България, „Владайско въстание“ № 1 до THYSSENKRUPP SHULTE GMBH EROPAALLEE 12, 502 FRENCHEN, Германия,

съгласно заявка-договор № 35735 от 04.10.2022г. и издадена фактура № *****/26.10.2022г., ведно със законна лихва върху горепосочената сума, считано от 23.02.2023г. до окончателното изплащане, както и за сумата 521,78 лева, представляваща лихва за забава върху главницата за периода от 26.11.2022г. до 22.02.2023г.

В тежест на ищеца по предявения иск е да докаже сключването на договор за превоз със съответното съдържание, както и че е изпълнил задълженията си по същия да извърши превоза съобразно уговореното, включително и в уговорените срокове, и че стоките са доставени на получателя.

При установяване на горните предпоставки в тежест на ответника е да докаже изпълнение на задължението си за заплащане на възнаграждение.

Не се спори между страните и се установява от представената по делото заявка – договор № 22817/2022 от 30.09.2022г., че същите са били обвързани от договор за превоз, по силата на който ищецът, в качеството си на превозвач, е приел да изпълни възложения от ответника автомобилен превоз на стоки, при следните параметри: релация – България – България; дата на товарене – 30.09.2022г. с посочен в договора товарен адрес – „Рехау” ЕООД, Казичене, България, „Околовръстен път” 438; стока – 4 бр. каси, стифируеми – 6,5 x 1,6, 3200 кг.; дата на разтоварване – 03.10.2022г., с разтоварен адрес: фирма Съни Дел, Шумен, България, ул. „Индустиална” № 1; вид на автомобила: соло - групажен, с рег. № ОВ 2253 ВР, навло – 400 лева без ДДС, условия на плащане: платими 45 календарни дни след получаване на след получаване на заверено, чисто ЧМР – 2 броя в оригинал, със задължителни печати на товарен и разтоварен адрес, печат на превозвача и фактура за транспорт в оригинал.

По делото е представена фактура № 1000191178/03.10.2022г., издадена от ищеца за извършения превоз на стойност 480 лв. с ДДС, като същевременно видно от приложено към становище на ответника от 07.11.2023г. преводно нареждане се установява, че ответникът е заплатил по банкова сметка на ищеца сумата в размер на 480 лева на дата 28.03.2023г. /след подаване на исковата молба/, което обстоятелство не е оспорено.

С оглед горното, настоящият съдебен състав намира, че с извършеното плащане на претендираната в настоящото производство главница, ответното дружество е признало дължимостта на сумата от 480 лева, представляваща незаплатено навло, дължимо по договор за извършване на автомобилен транспорт по релация Казичене, България – Шумен, България, сключен на 28.03.2022 г. от 30.09.2022г. между „Стад Спед“ ЕООД и „Деламодел България“ ООД, съгласно Заявка - договор за транспорт № 22817/2022, за която е издадена фактура № 1000191178/03.10.2022г. Предвид извършеното плащане, настоящият съдебен състав намира, че искът за главница за

сумата от 480 лева, следва да бъде отхвърлен, като погасен чрез плащане, извършено в хода на производството.

Не се спори между страните и се установява от представената по делото транспортна заявка-договор № 35735 от 04.10.2022г., че същите са били обвързани от договор за превоз, по силата на който ищецът, в качеството си на превозвач, е приел да изпълни възложения от ответника международен автомобилен превоз на стоки, при следните параметри: релация – България – Германия; дата на товарене – 07.10.2022г. с посочен в договора товарен адрес – „Стомана Индъстри” АД, Перник, България, „Владайско въстание” № 1; стока – готова продукция метали – 13,60 л.м., 24 000 кг.; дата на разтоварване – 14.10.2022г., с разтоварен адрес: Германия; вид на автомобила: комплектен, 13,60 м. с брезент, товарене е разтоварване с кран, договорено навло – 4690 лева без ДДС, платими 45 календарни дни след получаване на след получаване на заверено, чисто ЧМР – 2 броя в оригинал, със задължителни печати на товарен и разтоварен адрес, печат на превозвача и фактура за транспорт в оригинал; спедиционна и кантарна бележки, които трябва задължително да бъдат надлежно заверени.

По делото е представено в допълнение потвърждение на заявка 723288/05.10.2022г. за извършване на вътреобщностен транспорт, при договорено превозно възнаграждение в размер на 5628 лева с ДДС, отложено плащане - 30 дни и неустойка – 0,10 % на ден.

Представена е фактура № *****/26.10.2022г. за сумата от 5862,70 лв. с ДДС за извършения превоз, издадена от "ДеламоД България" ООД, с получател "Стад Спед" ЕООД, отразена дата на издаване 26.10.2022г., отложено плащане 30 дни и падеж 25.11.2022г.

По делото е приета международна товарителница ЧМР № 192481 за превоз, от съдържанието на която се установява, че същата е подписана със забележки от получателя на 13.10.2022г. – стоката не се разтоварва, поради силно засягане от корозия, както и е поставен печат – „приемането е отказано“.

Следва да се посочи за яснота, че по отношение на възраженията, относно твърденията изложени в исковата молба, респективно – ангажирането на доказателства в тази връзка, преклузията настъпва едва след обявяване на проектодоклада за окончателен, поради което поддържаното от процесуалния представител на ищеца становище за преклудирание на възражението въведено след срока за отговор досежно предявена пред превозвача рекламация на стоката, предмет на заявка-договор № 35735/04.10.2022г. и извършено извънсъдебно прихващане, се явява неоснователно, съответно същото следва да бъде разгледано.

В случая, видно от представената транспортна заявка и съставената международна товарителница, сключеният договор за превоз на процесните стоки

попада в приложното поле на Конвенция за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR), очертано от чл. 1, т. 1 от същата, доколкото представлява възмезден договор за автомобилен превоз на стока от една държава в друга. Мястото на товарене и мястото на доставяне е в различни държави, което обуславя международния характер на договора – чл.1 от Конвенцията и приложимостта ѝ в отношенията между страните.

Разпоредбите на чл. 4 и чл. 9 от Конвенцията предвиждат, че договорът за превоз се установява с товарителница (като форма за доказването му), като до доказване на противното тя удостоверява условията на договора и получаването на стоката от превозвача. Договорът за автомобилен превоз по своята природа представлява консенсуален, двустранен, възмезден, комутативен и неформален договор, тъй като неговата действителност не зависи от издаването, редовността или изгубването на товарителницата. Чрез съставянето на този удостоверителен документ се доказва сключването на тази двустранна сделка – арг. чл. 61 ЗАВП. В този смисъл е и даденото определение на договора за международен превоз на стоки в чл. 4 от Конвенция CMR. Както се посочи, приложното поле на конвенцията е определено в нейния чл. 1, т. 1, съгласно който тя се прилага към всеки договор за превоз на шосе, когато мястото за приемане на стоката за превоз и мястото на доставянето ѝ се намират в две различни държави, от които поне една е договаряща страна. Международният характер на договора се обуславя не от различната национална принадлежност или седалището на страните, а единствено от разликата в мястото на приемането на стоката за превоз и доставянето ѝ на получателя. В този смисъл решение № 226/2000 г. на ВКС по гр. д. № 1294/1999 г., решение № 135 от 5.10.2011г. на ВКС по т. д. № 1103/2010 г., II т. о., ТК.

Следователно, с подаването на заявката за международен превоз от страна на ответника и нейното приемане от страна на ищеца е сключен договор за международен автомобилен превоз на стоки с всичките последици от това, включително и задължението на възложителя да заплати договореното възнаграждение за превоза при изпълнение от страна на превозвача на неговите задължения по осъществяването на самия превоз. При положение, че ответникът е действал като спедитор, тоест сключил е договор за превоз с превозвача от свое име, но за сметка на доверителя, то макар и в самата товарителница да не фигурира заявителят като товародател, това не го освобождава от задължението му да заплати договореното възнаграждение на превозвача по възникналото помежду им превозно правоотношение. Вътрешните отношения между ответника като спедитор и товародателя-доверител по договора за спедиция се уреждат от чл. 361 и сл. ТЗ.

По изложените съображения съдът приема, че по делото се установява наличието на облигационна връзка между страните по договор за международен автомобилен превоз с посочени параметри и съдържание, съгласно транспортна

заявка-договор № 35735 от 04.10.2022г.

По делото е представена претенция относно щета по време на транспорт по заявка-договор № 35735/2022 от 02.11.2022г. отправена от ответника към ищеца, от съдържанието на която се установява, че във връзка с отразени забележки в SMR товарителницата от страна на получателя на стоката – ръжда по стоката, се ангажира отговорността на превозвача за настъпилите щети по време на транспорта – за почистване на материала от ръжда, както и транспорт до адреса, където е обработен материал. Отразено е също, че превозвачът ще бъде информиран за точния размер на претенцията на клиента „Стомана Индъстри“ АД, за която отговорен е „Деламодел България“ ООД. В допълнение към това е представена електронна кореспонденция за отправяне на рекламация към ищцовото дружество с прилагане на снимков материал на стоката. Видно от приложена по делото фактура № 7000024310/31.12.2022г. и платежно нареждане от 27.06.2023г. се установява, че ответникът е заплатил в полза на „Стомана Индъстри“ АД сума в размер на 2161,19 лева без ДДС за извършена транспортна услуга и почистване.

Видно от представено от ответника преводно нареждане от 28.03.2023г. се установява, че същият е заплатил в полза на ищеца сума в размер на 3701,51 лева с отразено основание на превода – фактура № *****/26.10.2022г. Последното следва да бъде съобразено от съда на основание чл.235 ГПК като настъпил нов факт в хода на процеса.

Със становище на ответника от 07.11.2023г. е въведено възражение за погасяване вземането на ищеца, чрез извършено извънсъдебно прихващане с насрещно вземане на ответника, което съдът намира за неоснователно. Съгласно чл. 103, ал.1 ЗЗД, когато две лица си дължат взаимно пари или еднородни и замествими вещи, всяко едно от тях, ако вземането му е изискуемо и ликвидно, може да го прихване срещу задължението си, а съгласно чл. 104, ал.1 ЗЗД прихващането се извършва чрез изявление на едната страна, отправено до другата. Т.е., за възникването и надлежното упражняване на правото на извънсъдебно прихващане е необходимо да са налице следните предпоставки – паричните вземания да са изискуеми и ликвидни и едната страна да е отправила до другата изявление за прихващането им до размера на по-малкото от тях. Правният ефект на материалноправното изявление за прихващане на две насрещни, изискуеми и ликвидни вземания /извънсъдебно прихващане/ настъпва с факта на отправяне на изявлението за прихващане съгласно чл. 104, ал. 1, предл. първо ЗЗД, от който момент насрещните вземания се считат погасени.

В случая, обаче, представеното по делото споразумение от 15.11.2022г. не е подписано от ищеца, нито има твърдения същото да е изпратено, съответно получено от него. Както вече се посочи, за надлежното извършване на прихващането

необходимо е вземането на страната, която прихваща /активното вземане/ да отговаря на изискването за ликвидност. Ликвидно е вземането, по което няма спор между страните по материалното правоотношение, както и установеното с влязло в сила съдебно решение вземане. Изискването на чл. 103, ал.1 ЗЗД за изискуемост и ликвидност на вземането, с което се иска да се извърши прихващане, касае възникването и упражняване на потестативното право на извънсъдебно прихващане, чийто материален правопогасяващ ефект настъпва с факта на отправяне на изявлението по реда на чл. 104, ал.1, предл. първо ЗЗД, от който момент двете насрещни, изискуеми и ликвидни вземания се считат погасени. В случая по делото не се установява наличието на активно ликвидно вземане на ответника, поради което и не може да се приеме, че е настъпил правният ефект на извънсъдебното изявление за прихващане, а именно погасяване задължението на ответника за плащане на превозното възнаграждение.

С оглед на гореизложеното състав намира, че искът за главница за сумата от 5862,70 лева, представляваща незаплатено навло, дължимо по договор за извършване на международен автомобилен транспорт по релация България - Германия, сключен на 04.10.2022 г. между „Стад Спед“ ЕООД и „Деламод България“ ООД, съгласно Заявко-договор за транспорт № 357335/04.10.2022г., за която е издадена фактура № *****/26.10.2022г., се явява основателен и следва да бъде уважен за сумата 2161,19 лева /поради липса на настъпил правопогасяващ ефект на твърдяното извънсъдебно прихващане/, ведно със законната лихва, считано от подаване на исковата молба до плащането, а за горницатата до сумата 3701,51 лева, следва да бъде отхвърлен като погасен чрез плащане, извършено в хода на производството.

В полза на ищцовото дружество следва да се присъди законна лихва върху сумата по фактура № 1000191178/03.10.2022г. – 480 лева и по фактура № *****/26.10.2022г. - 3701,51 лева, считано от датата на подаване на исковата молба до плащането на същите. Законната лихва представлява обезщетение за ищеца от неоснователно забавяне на изпълнението на неговото парично вземане, която се присъжда като законна последица от основателността на предявената претенция. Тя не представлява отделен иск, тъй като при подаване на исковата молба не е възможно да се посочи размерът ѝ, доколкото не е ясно кога ще бъде платено задължението, респ. какъв ще бъде периодът на начисляването ѝ. Когато основателно претендираното вземане бъде удовлетворено от ответника чрез плащане в хода на процеса, законната лихва следва да бъде присъдена в полза на ищеца в случай че ответникът е изпаднал в забава, независимо че искът ще отхвърлен, тъй като претенцията му поначало е основателна. Предвид горното, настоящият съдебен състав намира, че ответното дружество дължи обезщетение за забава върху главницата от датата на предявяване на иска /23.02.2023г./ до деня, предхождащ плащането ѝ – 27.03.2023г. (в деня на плащане

длъжникът се е освободил от забавата с погасяване на задължението) в размер на законната лихва – 43,77 лева, изчислена по реда на чл. 162 ГПК, чрез използване на лихвен калкулатор.

По отношение на иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД, съдът намира следното:

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД в тежест на ищеца е да установи наличието на главен дълг и изпадането на ответника в забава.

С оглед извършеното плащане на претендираната сума за главница, настоящият съдебен състав намира, че е установено в производството наличието на главен дълг.

Съгласно чл. 84, ал. 1 ЗЗД когато денят за изпълнение на задължението е определен, длъжникът изпада в забава след изтичането му.

Предвид горното предявеният иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД се явява основателен за периода 03.11.2022 г. – 22.02.2022 г. за сумата 15,94 лева/ върху главница по фактура № 1000191178/03.10.2022г./ и за периода 26.11.2022г. до 22.03.2023г. за сумата 157,20 лева /върху главница по фактура № *****/26.10.2022г./ или в общ размер на 173,14 лева, изчислен от съда на основание чл. 162 ГПК, като за разликата над този размер до пълния предявен размер от 575,54 лева следва да бъде отхвърлен.

По отношение на разноските:

При този изход на спора право на разноски в настоящото производство имат и двете страни по спора. От името на ищеца своевременно е направено искане за присъждане на разноски в настоящото производство, като са представени и доказателства за извършени такива, а именно за заплатена държавна такса в размер на 384,51 лева, както и за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 1190,19 лева.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на ищеца сумата от 1480,22 лева, представляваща разноски в производството пред СРС, съразмерно на уважената част от исковете. От името на ответника не е направено искане за присъждане на разноски в настоящото производство и не са представени доказателства за извършването на такива, поради което и в полза на ответното дружество не следва да се присъждат разноски в настоящото производство.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

- - - - -

ОСЪЖДА „Стад Спед“ ЕООД, ЕИК 206715522, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Луи Пастър“ № 30 **ДА ЗАПЛАТИ** на „ДеламоД България“ ООД, ЕИК 131285897, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Цариградско шосе“ № 361, по предявения осъдителен иск с правно основание чл. 372 ТЗ, вр. чл. 79 ЗЗД, вр. чл.1, т.1 от Конвенция за Договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/ сумата **2161,19 лева**, представляваща възнаграждение по договор за автомобилен превоз на товари, по релация България - Германия, сключен на 04.10.2022 г. между „Стад Спед“ ЕООД и „ДеламоД България“ ООД, съгласно Заявка-договор за транспорт № 357335/04.10.2022г., за която е издадена фактура № *****/26.10.2022г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от предявяване на иска – 23.02.2023г. до окончателното плащане, както и сумата **43,77 лева**, представляваща законна лихва за забава върху заплатената в хода на производството главница, считано от датата на предявяване на иска /23.02.2023г./ до плащането /27.03.2023г./, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения осъдителен иск с правно основание чл. 372 ТЗ във вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 1 от Конвенция за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR), за сумата 4181,51 лева, представляваща възнаграждение по договор за автомобилен превоз на товари, за която сума са издадени фактура № 1000191178/03.10.2022г. и фактура № *****/26.10.2022г., поради плащане извършено в хода на производството.

ОСЪЖДА „Стад Спед“ ЕООД, ЕИК 206715522, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Луи Пастър“ № 30 **ДА ЗАПЛАТИ** на „ДеламоД България“ ООД, ЕИК 131285897, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Цариградско шосе“ № 361, на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД, сумата от **173,14 лева**, представляваща мораторна лихва за периода 03.11.2022 г. – 22.02.2023 г., **КАТО ОТХВЪРЛЯ** предявения иск за разликата над уважения размер от 173,14 лева до пълния предявен размер от 575,54 лева.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК „Стад Спед“ ЕООД, ЕИК 206715522, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Луи Пастър“ № 30 **ДА ЗАПЛАТИ** на „ДеламоД България“ ООД, ЕИК 131285897, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Цариградско шосе“ № 361, сумата от **1480,22 лева**, представляваща разноси в производството пред СРС, съразмерно на уважената част от исковете.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____

